

troer at kunne henvise til det Resultat, der nu er bragt tilveie, som netop indeholdende et fuldtgigt Vidnesbyrd om, at det var rigtigt af mig ikke ubetinget at fastholde det mindre Gode, fordi det var fremkommet som et Forslag fra mig, men derimod at være villig til at gaae ind paa at modtage det Bedre, da det viste sig, at dette Bedre virkelig var opnaaeligt.

Tobiesen: I Anledning af, hvad den høitæredede Indenrigsminister nu yttrede, maa jeg henlede Opmærksomheden paa, at jeg ingenlunde har sagt, at en Amtsraadskrebs ikke kunde kaldes en Amtscommune, men at jeg blot har yttret, at en Amtscommune ikke henhørte under de Communer, hvorpaa der kunde være tænkt i Grundlovens § 91. Jeg antager ikke, at man, da Grundloven blev givet, dengang i mindste Maade har haft nogen Tanke om, at Amtsraadenes Formand skulde vælges, og at der skulde føres et Statstilshyn med Amtsraadene under en valgt Formand. Med Hensyn til, hvad den ærede Indenrigsminister yttrede angaaende Styrelsen af Kjøbenhavns Commune, skal jeg bemærke, at jeg intet Dieblit har benægtet, at Overpræsidenten har en Andeel i Kjøbenhavns Bestyrelse, men jeg maa dog paa den anden Side henvise til, at der her i Byen er 4 valgte Borgmestre, som have at styre hver sin Afdeling af Communens Anliggender. At Sagerne foreløbig kunne blive forhandlede i den samlede Magistrat, som bestaaer af 5 Medlemmer, hvoraf eet er kongevalgt, men de fire valgte af Borgerrepræsentanterne, forekommer mig ikke paa nogen Maade beviser, at Stillingen her i Kjøbenhavn er en saadan, at det kan siges, at man her ikke har troet at burde tage noget Hensyn til Grundlovens § 91 eller til den deri givne Udsigt til, at Communerne selv skulde kunne vælge deres Formænd eller i alt Fald opnaae den fulde kommunale Frihed ved Valget af deres Borgmestre. Naar der i Kjøbenhavn vælges 4 Borgmestre, medens man har sat disse 4 i Forbindelse med et kongevalgt Medlem, saa forekommer det mig dog givet, at der i Kjøbenhavn er valgte Borgmestre, og at deres Stilling maa siges at være en anden end den kongevalgte Borgmesters i Kjøbstæderne, den

Æneste, der i disse hidtil staaer i Spidsen for den kommunale Forvaltning. Det forekommer mig derhos aldeles utvivlsomt, at der er taget de største Hensyn ved det Forslag, der er stillet af Mindretallet. Det er jo vel kun i samme bestemt, at Borgmestrenes Valg skulde stadfæstes af Indenrigsministeren og ikke, som for Kjøbenhavns Vedkommende, af Kongen, men dette er vistnok, antager jeg, af Mindretallet opstillet saaledes paa Grund af de praktiske Besværligheder, der ved de mange Valg hvert tredie Aar vilde være ved at forelægge Kongen Sagen til Beslutning. Det er derfor, at Stadsfæstelsen, som i saa mange andre Slags Sager af denne Art, er foreslaet lagt i Regjeringens eller i den sig nærmest dermed befattende Ministers Haand. Men en Stadsfæstelse af det flete Valg er altsaa ligesaa vel forbeholdt i Mindretallets Forslag, som den er forbeholdt i Loven for Kjøbenhavns kommunale Styrelse, om end paa en lidt anden Maade, thi jeg antager, at de ærede Herrer ville være enige med mig i, at det i Virkeligheden kun er paa en lidt anden Maade.

Sonne: Den stærke Udtalelse, som vi nys hørte fra den høitæredede Minister om, at han paa ethvert Trin havde mødt sig Valget af Borgmesteren, maa jeg beklage fra mit Standpunkt som Forslagsstiller, men jeg vil dog haabe, at denne hans Modstand kun gjælder „for Tiden,“ ligesom alle de andre Udtalelser, der ere fremkomne, ere gaaede ud paa, at man vel erkjender, at man maa komme dertil, men at det for Tiden ikke er tjenligt. Naar jeg nu derimod har hørt en æret Rigsdagsmand fra Kjøbenhavn (David) udtale, at det slet ikke laa i den omhandlede Vøsteparagraph, at man maatte komme dertil, saa maa jeg for mit Vedkommende protestere derimod; jeg maa protestere imod, at man kan siges at være kommen til en virkelig kommunal Frihed og Selvstændighed, naar ikke Communalbestyrelserne have Ret til at vælge deres Formand. — Der er gjort en Bemærkning i Anledning af mit Forslag, som er kommet frem før ved lignende Forslag, den nemlig, at hvo der vil gennemføre en saa gennemgribende Forandring, maa være beredt paa at tage Conseqventerne, som det hedder. Det er ofte fremført, naar Folk